

Bydgoszcz, dnia 2004-04-26

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Al. Ossolińskich 7
85-950 BYDGOSZCZ
☎ (052) 321-47-70
☎ (052) 321-47-60

**LBY-41037-5/03
P/03/016**

**Sz.P.
Wiesław Kończal
Burmistrz Pakości**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła kontrolę Urzędu Miejskiego w Pakości zwanego w dalszej części „Urzędem”, w zakresie wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego w 2003 r., ze szczególnym uwzględnieniem jego powiązań z budżetem państwa.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 kwietnia 2004 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Gminy Pakość, w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzenia nieprawidłowości nie mających jednak zasadniczego wpływu na badaną działalność.

Roczne sprawozdania budżetowe Rb-27S o wykonaniu planu dochodów budżetowych, Rb-28S o wykonaniu planu wydatków budżetu gminy, Rb-27ZZ o wykonaniu planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego

ustawami, sporządzano terminowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Szczegółowym badaniem objęto zapisy księgowe, z których wynikały kwoty zawarte w sprawozdaniach Rb-27S i 28S. Sprawozdania te były zgodne z ewidencją księgową m.in. na kontach 130, 221, 240.

Urząd terminowo odprowadzał dochody budżetowe z tytułu opłat za dowody osobiste, tj. zgodnie z zapisami § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 listopada 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowywania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych na realizację tych zadań (Dz. U. Nr 100, poz. 1077 ze zm.).

W Urzędzie, stosownie do wymogów określonych w przepisach ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości” określono zasady rachunkowości, plan kont, instrukcję obiegu dowodów księgowych, kontroli dokumentów finansowych oraz inwentaryzacji.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia obowiązujący w Urzędzie, system rachunkowości w zakresie stosowania przepisów ww. ustawy, mimo stwierdzonych nieprawidłowości polegających na tym, że komputerowe zapisy danych nie pozwalały na ustalenie osób odpowiedzialnych za treść zapisu księgowego.

W wyniku analizy 200 losowo wybranych dowodów księgowych na łączną kwotę 174.833,98 zł stwierdzono w 28 dowodach (14 %) następujące nieprawidłowości:

- w 15 dowodach (7,5 %) brak akceptacji merytorycznej,
- w 3 dowodach (1,5 %) brak akceptacji formalno – rachunkowej,
- w 2 dowodach (1 %) o wartości 556,76 zł brak było numeru NIP Urzędu,
- 6 dowodów (3 %) o wartości 21.276,79 zł zostało zaksięgowanych w następnych miesiącach (opóźnienie do 3 miesięcy od wystawienia faktury, po zapłaceniu jej przez Urząd).

Powyższe nieprawidłowości naruszały zasady określone w art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości zobowiązującym do ujęcia w księgach rachunkowych każdego zdarzenia w okresie, w którym ono nastąpiło, a odpowiedzialnym za powyższe był skarbnik Gminy.

Planowane dochody Gminy w 2003 r. zostały wykonane w wysokości 12.683 tys. zł (98,24 % planu po zmianach) i były wyższe o 536 tys. zł (o 4,41 %) od

zrealizowanych dochodów w 2002 r. Największy udział w strukturze dochodów miały dochody własne – 7.271 tys. zł (57,3 %), subwencje ogólne – 4.179 tys. zł (32,95 %) oraz dotacje z budżetu państwa – 1.233 tys. zł (9,72 %). Główną przyczyną niepełnej realizacji planu dochodów ogółem były niższe, niż zakładano dochody własne, w tym zwłaszcza z wpływu z podatku dochodowego od osób fizycznych (o 7,1 %), od osób prawnych (o 18,8 %), z majątku (22,9 %).

W wyniku analizy 50 z 1960 decyzji podatkowych stwierdzono, że prawidłowo ustalano i pobierano należne dochody z tytułu podatku rolnego i podatku od nieruchomości.

Rada Miejska w Pakości uchwałą nr II/10/2002 z dnia 10 grudnia 2002 r. określiła stawki podatku od nieruchomości w 2003 r. oraz podstawę obliczenia podatku rolnego. Decyzje były doręczane podatnikom w czasie, który umożliwiał zapłatę podatku w terminach określonych w art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.). W przypadku nieterminowego regulowania należności podejmowano działania w celu wyegzekwowania zaległości, w tym wystawiano upomnienia oraz tytuły wykonawcze. Kwota zaległości podatkowych od nieruchomości na koniec 2003 r. zmniejszyła się o 83 tys. zł, tj. o 16,4 % w stosunku do 2002 r. Zaległości podatkowe od nieruchomości wyegzekwowano ogółem w 2003 r. na kwotę 158 tys. zł od 276 podatników z czego 87 tys. zł od 237 podatników w wyniku wystawionych upomnień, a 71 tys. zł od 39 podatników w wyniku przeprowadzonej egzekucji. Ustalono, że w 2003 r. Anna B. inspektor ds. podatków nie wystawiła 49 tytułów wykonawczych na część IV raty podatku od nieruchomości na kwotę 58.507,40 zł.

Zaległości podatkowe w 2003 r. uległy zmniejszeniu z 791 tys. zł w 2002 r. do 684,8 tys. zł, tj. o 13,4 %. Skutki finansowe zaległości podatkowych oraz działań związanych z udzielaniem ulg i umorzeń, stanowiły w 2003 r. łącznie 13,3 % dochodów własnych gminy.

Planowane, według uchwały budżetowej na 2003 r., wydatki (po zmianach) w kwocie 12.910,0 zł zrealizowano w 91,74 %, tj. w kwocie 11.843,7 tys. zł. Wydatkowanie środków następowało w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonywanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do wymogów art. 92 pkt 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.).

Na podstawie art. 118 ustawy o finansach publicznych oraz w oparciu o wydaną na tej podstawie uchwałę Rady Miejskiej Nr XVI/102/2000 z dnia 27 marca 2000 r. określającej zasady udzielania dotacji podmiotom nie zaliczonym do sektora

finansów publicznych Gmina w 2003 r. udzieliła 11 podmiotom dotacje w wysokości 563,7 tys. zł z czego nie wykorzystano i zwrócono 1,2 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Gminy w zakresie udzielania, nadzoru i rozliczania dotacji udzielonych 3 podmiotom na kwotę 526,5 tys. zł, tj. 93,4 % wszystkich udzielonych dotacji, z czego błędy formalne dotyczyły kwoty 440,5 tys. zł.

W 2 przypadkach (Ośrodek Kultury i Turystyki, Klub Sportowy „Notecianka”) wnioski o przyznanie dotacji nie posiadały daty ich sporządzenia przez jednostki wnioskujące oraz brak było daty ich wpływu do Urzędu, co stanowiło naruszenie instrukcji obiegu dokumentów. Za zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obsługi kancelaryjnej oraz obieg dokumentów odpowiadał Sekretarz Gminy.

Stwierdzono, że w dniu 30 stycznia 2003 r. Burmistrz przy kontrasygnacie skarbnika Gminy zawarł umowę o przyznanie dotacji w kwocie 414 tys. zł z Domem Kultury i Turystyki w Pakości mimo iż prawidłowa nazwa brzmiała „Ośrodek Kultury i Turystyki w Pakości”.

Klub Sportowy „Sokół” zawarł 30 stycznia 2003 r. z Burmistrzem umowę o dotację w kwocie 25 tys. zł na upowszechnianie kultury fizycznej w Gminie. Klub faktycznie otrzymał, na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr IX/68/03 kwotę 26,5 tys. zł. Ustalono, że mimo uchwały Rady Miejskiej nie sporządzono aneksu o zwiększeniu przyznanej dotacji o 1,5 tys. zł.

W umowie o przyznaniu dotacji Klubowi Sportowemu „Notecianka” ustalono, że dotację otrzymaną z budżetu gminy należy rozliczyć do 20 lipca za I półrocze i 10 lutego za 2003 r., a sposób jej wykorzystania będzie podlegał kontroli skarbnika gminy i komisji rewizyjnej.

W wyniku kontroli wewnętrznej stwierdzono m.in. że nieprawidłowo wydatkowano kwotę 15.342,49 zł w tym m.in. bez zawarcia umów cywilno - prawnych wypłacano ryczałt za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych, opłacono transfer 2 zawodników.

Kontrola rozliczenia Klubu „Notecianka” przeprowadzona przez NIK wykazała ponadto, że bezzasadnie wypłacono skarbnikowi klubu 100 zł za nienależne diety oraz kwotę 17.220 zł za umowy o dzieło dla trzech trenerów i gospodarza obiektu. Umowy te obarczone były wadą prawną polegającą na braku podpisów obu stron, co stanowiło naruszenie postanowień art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z zawartą umową rozliczenie przyznanej dotacji należało do Skarbnika Gminy.

Otrzymana przez Gminę subwencja w kwocie 4.178,7 tys. zł stanowiła 32,9 % łącznych dochodów Gminy w 2003 r. z czego: 3.716,5 tys. zł (29,3 %) stanowiła jej część oświatowa, 455,6 tys. zł (3,6 %) część rekompensacyjna, 6,4 tys. zł (0,05 %) część podstawowa. Kwoty te wpływały zgodnie z terminami określonymi w art. 40 i 41 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2003 (Dz. U. z 1998 r. Nr 150, poz. 983 ze zm.). Ministerstwo Finansów, każdorazowo o wysokości przyznanych kwot informowało Gminę.

W 2003 r. Gmina otrzymała z budżetu państwa łącznie 1.187 tys. zł dotacji celowych, w tym:

- na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej 987,5 tys. zł,
- na zadania własne 196,8 tys. zł.

W 2003 r. otrzymano dotacje celowe o 124 tys. zł mniejsze niż w roku poprzednim, tj. o 9,5 %, zaś nie wykorzystana dotacja w wysokości 1,1 tys. zł została w wymaganym terminie zwrócona do budżetu państwa.

Kontrola wykorzystania dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone wykazała, że zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i we właściwej wysokości:

- w dziale 750, rozdział 75011 kwotę 73,1 tys. zł wydatkowano na wynagrodzenia osobowe i pochodne od wynagrodzeń, zakup materiałów biurowych, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
- w dziale 751, rozdział 75110 kwotę 19 tys. zł wydatkowano na przygotowanie i obsługę referendum,
- w dziale 853, rozdział 85314 kwotę 569,9 tys. zł wydatkowano na wypłaty zasiłków stałych, rent socjalnych, zasiłków macierzyńskich oraz opłacenie składek na ubezpieczenie społeczne,
- w dziale 900, rozdział 90015 kwotę 113,4 tys. zł wydatkowano na opłacenie rachunków za zużycie energii elektrycznej przy oświetleniu dróg.

Na podstawie analizy dokumentacji, dotyczącej wybranej próby wydatków we wskazanych działach i paragrafach klasyfikacji budżetowej, obejmującej kwotę 330,6 tys. zł, w tym 46 tys. zł (57,5 % wydatków inwestycyjnych) stwierdzono, że planowanie wydatków, szczególnie inwestycyjnych, poprzedzone było analizą i oceną ich efektów. Efekty rzeczowe zrealizowanego przez Gminę zadania inwestycyjnego w zakresie budowy sieci wodociągowej na ul. Grobla – Dworcowa były zgodne z zamierzonymi, określonymi w dokumentacji projektowej.

Najwyższą kwotę dotacji, stanowiącą 78,7 % dotacji celowej na zadania z zakresu administracji rządowej i zadań zleconych, otrzymano w dziale 853 – Opieka społeczna, w tym 73,2 % w rozdziale 85314 – zasiłki i pomoc w naturze.

W zakresie wydatkowania dotacji uzyskanych na realizację zadań własnych Gminy nie stwierdzono nieprawidłowości. W strukturze zadań objętych dotacją najwyższy udział 73,6 % miały środki w wysokości 145 tys. zł otrzymane w rozdziale 85315 – dodatki mieszkaniowe. Były one o 70 tys. zł, tj. o 93,3 % wyższe od uzyskanych w 2002 r.

Na podstawie dokumentacji, dotyczącej ogółu otrzymanych dotacji, stwierdzono, że dotacje na dożywianie dzieci, fundusz świadczeń socjalnych dla emerytowanych nauczycieli wpływały rytmicznie, odpowiednio do stopnia zaawansowania wykonywanych zadań i były bez opóźnień przekazywane do podległych jednostek organizacyjnych, realizujących poszczególne zadania.

Wynik finansowy w 2003 r. w stosunku do roku poprzedniego uległ poprawie i odnotowano nadwyżkę w wysokości 839.535 zł wobec 272 tys. zł w roku poprzednim. Zadłużenie na koniec 2003 r. zmniejszyło się o 35,5 %, tj. do 848 tys. zł wobec 1.315 tys. zł na koniec 2002 r. Kwota długu na koniec 2003 r. stanowiła 6,7 % uzyskanych dochodów i nie przekraczała wskaźnika, określonego w wysokości 60 % w art. 114 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, stosownie do art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Dokonanie odpowiednich zmian w programach księgowych, aby zapisy księgowe posiadały dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu.
2. Odsyłanie do korekty nieprawidłowo sporządzonych faktur w których brak numeru NIP.
3. Ujmowanie na bieżąco w księgach rachunkowych, każdego zdarzenia, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym, stosownie do wymogu art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
4. Objęcie postępowaniem windykacyjnym zaległości z tytułu podatku od nieruchomości na kwotę 58.507,40 zł.
5. Rzetelne dokumentowanie daty wpływu dokumentów do Urzędu.
6. Zawieranie umów z podmiotami nie zaliczonymi do sektora finansów publicznych, zgodnie z art. 118 w zw. z art. 71 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w tym,

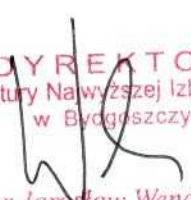
prawidłowo określać podmiot umowy, szczegółowo określać przedmiot umowy oraz zwiększenie nadzoru nad rozliczaniem dotacji.

7. Sporządzanie stosownych aneksów do umów o dotację zawartych z podmiotami nie zaliczonymi do sektora finansów publicznych w przypadku dokonania zmian wynikających z uchwał Rady Miejskiej w Pakości.
8. Wyegzekwowanie nieprawidłowo wydatkowanej dotacji 32.662,49 zł od Klubu Sportowego „Notecianka”.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, stosownie do art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana w terminie miesięcznym informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, ma Pan prawo zgłosić do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowane zastrzeżenia w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania powyższej informacji, stosownie do art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, liczy się od dnia otrzymania.

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Bydgoszczy

mgr Jarosław Wenderlich